

ESRS-40a / N-ESRS

Belangrijkste wijzigingen tov ESRS en toepassingsgebied

Exposure Draft • juli 2026 • publieke consultatie tot 31 oktober 2026

Samenvatting + FAQ-uitbreiding met Belgische correcties en speaker notes

Exposure Draft

Exposure Draft ESRS for
Certain Non-EU Undertakings
in Accordance with
Article 40a of the
Accounting Directive

ESRS-40a ED

JULY 2026

Open Consultation

DEADLINE: 31 OCTOBER 2026

1. Toepassingsgebied: wie valt onder ESRS-40a?

Een EU-dochter of EU-bijkantoor publiceert het rapport wanneer drie voorwaarden samen voldaan zijn.

EU-entiteit

EU-dochter of EU-bijkantoor met > €200m netto-omzet in het vorige boekjaar

Derde land

Uiteindelijke moeder valt onder recht van een niet-EU-land

EU-omzet groep

Uiteindelijke moeder/groep realiseert > €450m EU-omzet in elk van de laatste twee boekjaren

Rapportniveau

De duurzaamheidsinformatie wordt opgesteld op het niveau van de uiteindelijke derde-land moeder of haar groep, niet louter op EU-subgroepniveau.

Publicatie & assurance

De EU-dochter/het bijkantoor dient het rapport beschikbaar te maken. Het rapport moet vergezeld zijn van een assurance-opinie; ontbrekende informatie of assurance wordt expliciet vermeld. Boekjaar 2028 is het eerste rapporteringsjaar voor ondernemingen die onder Artikel 40a vallen.

Geen dubbel rapport indien de derde-land moeder al rapporteert volgens volledige ESRS of equivalente standaarden en assurance geregeld zijn.

2. Welke standaarden zijn “equivalent” aan ESRS?

Aangepast antwoord

Voor zover publiek beschikbaar, heeft de EU momenteel geen derde-land rapporteringsraamwerk formeel equivalent verklaard aan ESRS voor deze vrijstelling.

Formele EU-beslissing nodig

Equivalentie volgt niet uit een eigen beoordeling van de groep of uit Belgische praktijk, maar uit een EU implementing act onder art. 23(4) Transparency Directive.

Geen automatische gelijkstelling

ISSB, GRI, SEC, UK, Swiss of andere nationale standaarden zijn dus niet automatisch gelijkwaardig aan ESRS.

Conclusie: de zin “volledige ESRS of equivalente standaarden” is juridisch correct als toekomstige/formele mogelijkheid, maar dient praktisch gelezen te worden als “*volledige ESRS, tenzij er een expliciet EU-equivalentiebesluit bestaat voor de betrokken standaard of jurisdictie*”. De Belgische CSRD-wet verwijst voor gelijkwaardigheid eveneens naar art. 23(4) van de Transparantierichtlijn.

3. Materialiteitsanalyse: meer top-down, minder exhaustief

Top-down toegestaan

De onderneming mag concluderen op basis van strategie, businessmodel, sectoren, geografieën en waardeketens — tenzij materialiteit niet evident is.

Geen exhaustieve zoektocht

De analyse hoeft niet elk mogelijk impactgebied of elke waardeketenactor afzonderlijk te beoordelen. Kwalitatieve analyse kan volstaan.

Undue cost or effort

Materiële informatie wordt opgesteld op basis van redelijke en onderbouwbare informatie die beschikbaar is zonder undue cost or effort.

Auditor aandachtspunt: eenvoudiger betekent niet vrijblijvend. De redenering achter uitsluitingen en scopebeperkingen moet toetsbaar blijven.

4. Grootste conceptuele wijziging: impact-only

Volledige ESRS

Dubbele materialiteit

Rapportering over impacten én financiële risico's en opportuniteiten. Ook financiële effecten, veerkracht, afhankelijkheden en strategie-effecten zijn ruimer in scope.

ESRS-40a

Impactmaterialiteit

Rapportering focust op materiële impacten op mensen en milieu, inclusief hoe de groep die impacten beheert via beleid, acties, metrics en targets.

Risico's en opportuniteiten verdwijnen niet volledig uit het beeld, maar ze zijn geen afzonderlijke rapporteringsbasis.

Praktisch gevolg: een bestaande ESRS-DMA kan worden hergebruikt, maar dient herleid te worden tot impactmaterialiteit en tot de ESRS-40a rapporteringsgrenzen.

4. “Risico’s en opportuniteiten verdwijnen niet volledig”: wat betekent dit?

Niet langer afzonderlijke basis

ESRS-40a is impact-only: risico’s, opportuniteiten, resilience en dependencies zijn geen afzonderlijke rapporteringsdoelstelling zoals onder volledige ESRS.

Wel als context of input

Impacten kunnen aanleiding geven tot risico’s en opportuniteiten. Een bestaande financiële-materialiteitsanalyse kan helpen om relevante impacten te identificeren.

Voorbeeld

Waterontreiniging in een productiesite is reportable als impact. Boetes, reputatieschade of vergunningrisico’s zijn geen aparte disclosure-basis, maar kunnen context geven bij beleid, acties en middelen.

Conclusie: : rapporteer over de impact op mens en milieu en hoe de groep die beheert. Financiële risico’s/opportuniteiten worden enkel relevant voor zover ze nodig zijn om die impact, de beheersing of de geloofwaardigheid van acties en middelen te begrijpen.

4. Revised ESRS vs ESRS-40a: voorbeeld waterpollutie

Aspect	Revised ESRS	ESRS-40a
Materialiteitsbasis	Dubbele materialiteit: impacten én financiële risico's/opportunities.	Enkel impactmaterialiteit.
In de IRO-lijst	Waterpollutie = impact. Boete-, reputatie- en vergunningsrisico's kunnen afzonderlijke materiële risico's zijn indien financieel materieel.	Waterpollutie = materiële impact. Afgeleide financiële risico's zijn geen afzonderlijke reporting basis.
Policies, acties, middelen, metrics en targets	Gericht op beheer van materiële impacten én materiële risico's/opportunities.	Gericht op beheer van de materiële impact; afgeleide financiële risico's hoogstens als nuttige context.
Praktisch gevolg	Meer aparte disclosures en een expliciete financiële lens.	Smallere disclosure set.
Concreet voorbeeld	Een nieuwe waterzuiveringsinstallatie kan worden toegelicht als maatregel tegen de impact én tegen financieel materiële boete-, reputatie- of vergunningsrisico's.	Een nieuwe waterzuiveringsinstallatie wordt toegelicht als maatregel tegen de waterimpact; de vermindering van boete- of vergunningsrisico kan als context worden vermeld.

4. Stel dat diezelfde onderneming concludeert:

Element	Revised ESRS	ESRS-40a
WATERVERONTREINIGING	Materiële impact	Materiële impact
Risico op boetes	Indien financieel materieel → materieel risico	Geen afzonderlijke reporting basis
Risico op verlies vergunning	Indien financieel materieel → materieel risico	Geen afzonderlijke reporting basis
Reputatie-/omzetrisico	Indien financieel materieel → materieel risico	Geen afzonderlijke reporting basis

Leespunt: onder ESRS-40a blijft de rapportering dus rond de materiële impact draaien. De afgeleide financiële risico's kunnen nog context geven, maar zijn geen afzonderlijke disclosure-basis. Bijvoorbeeld: de investering in een nieuwe waterzuiveringsinstallatie vermindert zowel de milieu-impact als het risico op niet-naleving van vergunningvoorwaarden.” Maar dat is iets anders dan een afzonderlijke verplichte risk disclosure.

5. Rapporteringsgrens: groep, waardeketen en “mixed approach”

Startpunt: wereldwijde groep

De rapporterende onderneming is dezelfde als in de groepsjaarrekening van de uiteindelijke derde-land moeder. Own operations omvatten in principe moeder + dochterondernemingen.

Waardeketen blijft relevant

Materiële impacten via upstream en downstream value chain worden meegenomen voor zover nodig voor een getrouwe voorstelling.

Optie voor non-climate

Voor andere topics dan klimaat mag de groep rapportering beperken tot EU-gerelateerde impacten, als die zinvol en getrouw kunnen worden geïdentificeerd.

Globaal: klimaat

EU-gerelateerd mogelijk: E2–E5, S1–S4, G1

BP-1 moet methodologie, aannames en beperkingen toelichten

Voorbeeld: luchtpollutie kan worden beperkt tot EU-gerelateerde impacten, terwijl klimaatrapportering — inclusief scope 1, 2 en 3 — niet op die basis kan worden beperkt.

6. Structuur blijft herkenbaar, maar de inhoud is smaller

Cross-cutting

ESRS-40a 1 General Requirements
ESRS-40a 2 General Disclosures

Milieu

E1 Klimaat • E2 Pollutie • E3 Water • E4 Biodiversiteit •
E5 Circulariteit

Sociaal & G

S1 Eigen personeel • S2 Waardeketenwerkers • S3
Gemeenschappen • S4 Consumenten • G1 Business
conduct

Governance

rol organen, incentives, due diligence,
reporting controls

Strategie

businessmodel, waardeketen,
stakeholders, interactie met impacten

Impact management

beleid en acties via algemene GDR-P en
GDR-A

Metrics & targets

GDR-M en GDR-T + topic-specifieke
metrics

Entity-specific disclosures blijven nodig als ESRS-40a onvoldoende granulariteit biedt voor materiële impacten.

7. Topical standards: klimaat blijft het zwaarste blok

E1 Klimaat

Transition plan, klimaatdoelstellingen, energieverbruik en mix, scope 1/2/3 GHG-emissies, removals/carbon credits en internal carbon pricing.

E2–E5 Milieu

Focus op impactgerelateerde policies, acties, targets en kernmetrics: pollutanten, SoC/SVHC, water, biodiversiteitlocaties, resource inflows/outflows en afval.

S1–S4 Sociaal

S1 bevat nog veel personeelsmetrics. S2–S4 zijn sterker opgebouwd rond beleid, engagement, kanalen/remedy, acties en targets.

G1 Business conduct

Anti-corruptie/omkoping, whistleblowerbeleid, leveranciersrelaties, politieke invloed/lobbying en betalingspraktijken.

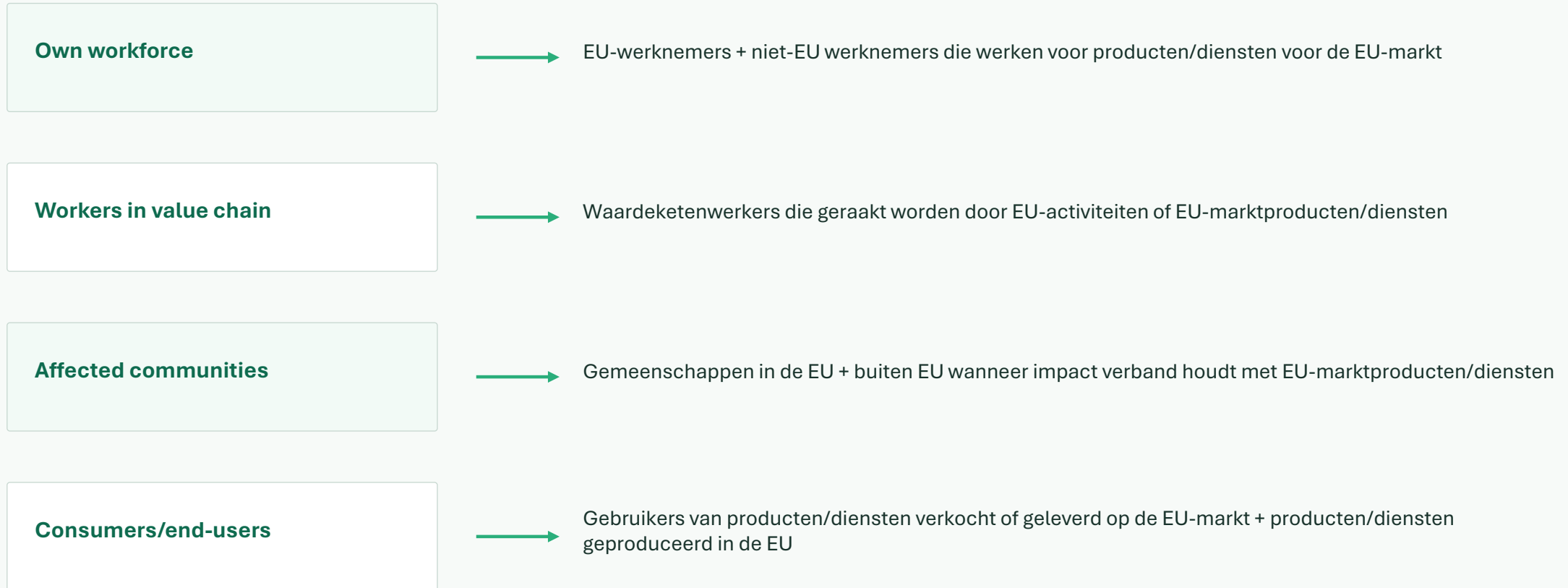
Metrics en waardeketen

Topical metrics bestrijken meestal own operations; waardeketenmetrics worden via entity-specific metrics toegevoegd wanneer nodig. Uitzondering: GHG-emissies.

Belangrijk verschil tov ESRS

Minder nadruk op financiële effecten, resilience, dependencies en opportunities; meer nadruk op material impacts en hoe die beheerd worden.

7. EU-gerelateerde impacten: concrete invulling per stakeholdergroep

De mixed approach vraagt dus een toewijzingslogica: welke producten, diensten, sites, werknemers en ketenimpacten zijn EU-gerelateerd?

8. Reliefs en overgangsbepalingen

Waardeketeninfo

Eerste 3 boekjaren: indien niet alle nodige waardeketeninformatie beschikbaar is, uitleg over inspanningen, redenen en toekomstplan.

Comparatives

Eerste ESRS-40a rapporteringsjaar: geen vergelijkende informatie vereist.

E4, S2, S3, S4

Alle DRs kunnen in de eerste 2 rapporteringsjaren worden weggelaten, met minimuminformatie indien materieel.

Substances

E2-5 SoC-kwantitatieve info: 3 jaar phase-in. Bepaalde SVHC-informatie voor gebruikers van artikels: 1 jaar phase-in.

S1 selected metrics

Bepaalde S1-informatie, o.a. non-EEA en non-employees datapoints, heeft een eerstejaarsvrijstelling.

BP-2 transparantie

Bij gebruik van phase-ins, ontbrekende parent-informatie of ontbrekende assurance-opinie moet dit duidelijk worden vermeld.

Voor assurance: de grootste risico's zitten bij scopebepaling, data-availability, management judgement en transparantie over gebruikte reliefs.

9. Wie mag de assurance-opinie geven? Belgische context

EU-basisregel

Art. 40a laat de conclusie geven door personen/firma's die daartoe gemachtigd zijn onder het recht van de derde-land moeder óf onder het recht van een lidstaat.

Belgische omzetting

Art. 3:6/9, §4 WVV verwijst voor Belgische dochters naar bevoegdheid onder derde-landrecht, lidstaatrecht of Belgisch recht. Er is geen algemene voorafgaande toelating door het College voor elke Article 40a-provider

Belgische provider

In België is dit praktisch een bedrijfsrevisor die in het openbaar register gerechtigd is om assurance van duurzaamheidsinformatie uit te voeren. Een IASP kan enkel waar het accreditatiekader effectief van toepassing is.

Conclusie: Er dient formeel worden aangetoond dat de assurance provider volgens het toepasselijke nationale recht bevoegd is om de **ESRS-40a/N-ESRS assurance-opinie af te geven**. Het Belgische third-country auditor registration regime is een afzonderlijk, beperkter regime voor bepaalde derde-land emittenten met effecten op een Belgische gereguleerde markt.

9. Assurance provider: wat kan wel en wat niet?

Voorbeeld A — Belgische route

US Inc. heeft een Belgische dochter. Een Belgische bedrijfsrevisor met het statuut “gerechtigd om assurance van duurzaamheidsinformatie uit te voeren” geeft de conclusie.

Voorbeeld B — US CPA

Een Amerikaanse CPA is niet automatisch voldoende. Alleen indien onder US law een duidelijke bevoegdheid bestaat om deze sustainability assurance-conclusie af te geven, kan art. 40a werken.

Conclusie: Of een US CPA/CPA firm automatisch kwalificeert als assurance provider voor een ESRS-40a-rapport, dient juridisch geëvalueerd te worden. De toepassing van de SEC-regels inzake klimaatrapportering is momenteel opgeschort en de SEC heeft in 2026 voorgesteld deze regels volledig in te trekken..

Als de derde-land moeder geen geldig assuranceoordeel verstrekt, dient de Belgische dochter of het bijkantoor dit expliciet te verklaren. Dat lost de verplichting tot publicatie niet op, maar maakt het ontbreken van assurance transparant. De verklaring dat er geen assurance conclusie beschikbaar kon worden gesteld door de niet-EU moeder, **herstelt de niet-naleving van de verplichting dus niet.**

10. Praktische implicaties voor groepen, EU-entiteiten en revisoren

1	Scope screening	Bevestig EU-omzetrempels, betrokken EU-dochters/bijkantoren en mogelijke groepsvrijstelling via volledige ESRS/equivalentie.
2	Impact materiality reset	Herleid bestaande ESRS-DMA tot impact-only en documenteer top-down/bottom-up keuzes.
3	Mixed approach decision	Beslis per topic/sub-topic of EU-related reporting mogelijk, nuttig en getrouw voorstelbaar is.
4	Data & controls	Bouw systemen voor klimaat wereldwijd, non-climate EU-scope, waardeketeninformatie en gebruikte estimates.
5	Assurance readiness	Voorzie bewijs voor scope, impactconclusies, reliefs, parent-informatie en rapporteringscontroles.

Kernboodschap: ESRS-40a is geen “light ESRS”, maar een aparte impactgerichte standaard voor grote derde-land groepen met significante EU-activiteiten.

Hoe dient “omzet in de EU” te worden geïnterpreteerd?

Drempel 1

EU-dochter of EU-bijkantoor: > €200m netto-omzet in het vorige boekjaar.

Drempel 2

Uiteindelijke derde-land moeder/groep: > €450m netto-omzet gegenereerd in de EU in elk van de laatste twee boekjaren.

Groepsniveau

EFRAG verduidelijkt in de webinar dat EU-omzet voor Article 40a op groepsniveau wordt bedoeld.

Belangrijke nuance: EFRAG stelt in de Basis for Conclusions dat de definitie van netto-omzet voor scopingdoeleinden een juridische interpretatie van de Accounting Directive is en buiten het mandaat van EFRAG valt.

Is omzet geboekt bij de Amerikaanse moeder ook EU-omzet?

Ja, in principe wel wanneer die omzet economisch “generated in the EU” is — bijvoorbeeld verkoop aan Europese klanten of levering op de EU-markt — ook al wordt de factuur geboekt in de Amerikaanse moedermaatschappij. Echter bijkomende richtlijnen van de EC of nationale lidstaten zullen nodig zijn.

Wat telt meestal mee?

Omzet uit EU-klanten, EU-contracten of producten/diensten die op de EU-markt worden geleverd, bekeken op groepsniveau.

Wat is onvoldoende?

Een interne “tab Europese klanten” zonder aansluiting met group accounting, contracten, klantlocatie en eliminaties.

Audit trail

Documenteer definitie, brondata, eliminaties, valuta, cut-off, klantlocatie en allocatie van multi-country contracten.

Hoe bepaal je wat EU-gerelateerd is?

1. Producten & diensten

Start met producten/diensten die in de EU worden verkocht of geleverd, ook via distributeurs of traders.

2. Activiteiten & sites

Koppel eigen operaties en sites aan EU-producten/diensten of aan EU-activiteiten.

3. Mensen & keten

Identificeer werknemers, value-chain workers en gemeenschappen die door die EU-gerelateerde activiteiten geraakt worden.

4. Allocatiesleutels

Gebruik redelijke sleutels: EU-volume, omzet, productielijn, site, contract, BOM, leveranciersmapping.

De mixed approach mag enkel voor niet-klimaatopics en enkel wanneer EU-gerelateerde impacten zinvol kunnen worden geïdentificeerd en getrouw kunnen worden voorgesteld. BP-1 vraagt toelichting van methodologie, parameters, aannames, inputs, nauwkeurigheid en beperkingen.

Voorbeeld van een toewijzingslogica

Object	EU-gerelateerd wanneer...	Mogelijke sleutel	Bewijs
Product	verkocht/geleverd op EU-markt	EU-omzet of EU-volume	klant- en contractdata
Site	produceert EU-producten of EU-diensten	EU-productievolume; dedicated line	ERP, productierapporten
Werknemers	werken in EU of ondersteunen EU-output	directe teams + supportallocatie	HR, timesheets, cost centers
Leveranciers	leveren inputs voor EU-output	BOM, spend of volume per product	procurement en supplier mapping
Gemeenschappen	geraakt door site/ketenactor voor EU-output	site-impact; geen kunstmatige knip	impact assessment, klachten

Voorbeeld: een fabriek in Mexico produceert 70% voor EU-klanten. Voor werknemers en waardeketen kan 70% een redelijke startbasis zijn; voor een lokale water- of community-impact kan het getrouwer zijn om de volledige site-impact te rapporteren of de beperking zeer duidelijk toe te lichten.

DISCLAIMER

Deze presentatie is uitsluitend een beknopte samenvatting van de Exposure Draft ESRS-40a en bevat interpretaties, analyses en toelichtingen van de auteur.

Deze presentatie kan niet worden beschouwd als een vervanging van de volledige tekst van de draft ESRS-40a, noch van andere relevante wettelijke, reglementaire of normatieve bronnen.

De inhoud vormt evenmin een officieel standpunt van het Instituut van de Bedrijfsrevisoren (IBR/IRE).